

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CCXX. Differentia 5. Secundùm leges pœna pecuniaria ab Ecclesia infligi
potest, quod Canones non permittunt,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

DIFFERENTIA 5.

Secundùm leges pœna pecuniaria ab Ecclesia infligi potest, quod Canones non permittunt, c. Quanquam, d. st. 23. c. Dil. c. ti, de arb. c. Suam, de pœn. Bartol. 69.

I. Infligi non rarò pœnam, seu multam pecuniariam legum civilium præscripto, & auctoritate extra controversiam est, vel *Vlpiano teste, l. 131. ff. de verb. signif.* Pœna generale nomen est, omnium delictorum coercitio, multa specialis peccati. Hujus adversio hodie pecuniaria est: pœna autem non tantùm pecuniaria, verùm capitæ, & existimationis irrogari solet. Et multa quidè ex arbitrio venit illius, qui multam dicit; Pœna non irrogatur, nisi quæ lege, vel alio jure specialiter huic delicto imposita est. Imò multa ibi dicitur, ubi specialis pœna non est imposita. *Item l. 1. ff. de pœn. prætoris, & præsidibus mandatur, ut egentibus, qui eo nomine pecuniariam pœnam eludunt, coercitionem extraordinariam inducant. At Curatori Reip. qui Græco vocabulo Logista vocatur, jus multandi adimitur. l. 3. c. de modo multar.*

II. Canones quòd attinet, si *Bartolus* hujus differentie Auctor, omnino prohibitam ab illis pecuniariam multam existimat à vero aberrat, quia extremis inhaerens, ea, quorum executio, ut culpa, & reprehensione vacet, cautionem & moderationem exigunt, absolutè & simpliciter prohiberi censet. Non convenit

indiscriminarim, & absque delectu pro quolibet excessu, aut sententia judiciali pecuniariam multam à Prælati & majoribus exigere, ne ad peccandum occasio præbeatur ditioribus, quibus pecuniæ carentia minùs onerosa est: idque volunt Canones, quorum auctoritate *Bartoli* sententia nititur. Præsertim c. vi *Clericorum, de vi, & honest. cler.* ubi annum censum à concubinariis aliquando exactum esse insinuat, quod procul dubio netarium & execrabile, adeoque in prædicto cap. prohibitum est. *V. Barbof. ibid. & quos allegat DD.*

III. Nihilominus in pœnam præsentium delictorum, & imminentium ac futurorum fugam, vel statuto, vel sententiâ ab ecclesiastico Judice multa, seu pecuniaria pœna constitui potest. *Felinus, Hostiens. Cardinal. & alii apud Covarr. l. 2. Variar. c. 9 n. 9.* Illam pecuniam verò tum *DD.* tum maximè *Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. de reform.* non Camera vel ærario Episcopi inferendam, sed piis locis applicandam esse statuunt, ita ut nec minima pars mercedis loco ad Vicarium episcopi deriveretur. Convenit enim vero Ecclesiæ præsides non ab avaritia tantùm, sed etiam umbrâ illius puras ad Deum manus extendere. Sicubi
H h 2: tamen

tamen non fictâ & simulatâ inopiâ Episcopus laboraret, pecuniâ statuto, vel tententia à reis exhibitâ ac persolutâ uti non prohibentur, dummodo scandalû, & sordidâ cupiditatis procul suspicio sit. *Silvest. v. Pœna, num. 25. Armilla eod. n. 3. Bern. Diaz in pract. crim. c. 144. Ignat. Lopez. ibid. Piasec. in Praxi episc. part. II. c. 2. n. 9. §. Illa autem. Zerola part. I. v. Pœna, in 6. allegans sacra Congreg. decisionem. Ce-*

varr. l. 7. Var. 6. 9. num. 9. & seq. Emman. Rodericus Tom. IV. Quæstion. regular. Tit. 28. c. 6. n. 22. Sanchez. de matrim. l. 8. disp. 14. num. I. ubi addit, episcopos, cum in voto dispensant, multam imponere posse per modum partialis cujusdam dispensationis commutationi admixtâ. Item, quando in aliqua lege superioris ex commissione dispensat, quod à quibusdam non approbatur.

CCXXI.

DIFFERENTIA 6.

Peccans contra naturam secundum Canones punitur citra penam mortis, c. Clerici, de excess. prælat. c. Flagitia 32. q. 7. secundum leges autem capite plectitur, l. cum vir nubit in feminam, C. Ad l. Iul. de adult. Auth.

Vt non luxur. con. nat. §. Præcipimus, Bartol. 92. Ioann. Bapt. à S. Blasio 119.

I PECCATUM contra naturam est omnino auctus luxuriæ, qui humanam generationem impedit, vel quo pervertitur ordo, quem pro concipiendo foetu natura ordinavit. *Summistæ in v. Luxuria. Quatuor species plerique agnoscunt, immunditiam, innaturalem concubendi modum, Sodomiam, & bestialitatem. De quibus v. Filiuc. tract. 30. c. 8. Bartolus hic, & Ioann. Bapt. à S. Blasio de Sodomia præcipuè loquuntur.*

De illâ Concil. Lateran. sub Alexandro III. relat. in c. Clerici, de excess. prælat. ita statuit: Quicumque illâ ineontinentiâ, quæ contra naturam est, propter quam ira Dei venit in filios diffidentia, & quinque civitates igne consumpsit, deprehensi fuerint laborare, si clerici fuerint, deijciantur à clero, vel ad agendam pœ-

nitentiam in monasterium detrudantur: si laici, excommunicationi subdantur, & à cœtu fidelium fiant penitus alieni. De eodem crimine Pius V. Anno 1568. Constitutionem edidit, cujus initium est, Horrendum, quâ decernit, omnes, & quoscunque presbyteros, & alios clericos sæculares, & regulares, cujuscunque gradus & dignitatis tam dirum nefas (Sodomie) exercentes omni privilegio clericali, omniq; officio, dignitate, & beneficio privandos esse, ita ut per Judicem ecclesiasticum degradati, potestati statim sæculari tradantur. Super ista constitutione Nav. in Manuali c. 27. n. 249. plura notat, quemadmodum Diana quoque puta primò non esse usum receptam, nec in foro conscientia obligare. Secundò, non concernere laicos.

Tertiò,